

осіб). Вибір через «невдоволення ситуацією в країні, невдоволення попередньою владою» ми трактували як протестне волевиявлення. Воно може вважатись раціональним при наявності двопартійної системи, де невдоволеність діями правлячої партії мотивує виборців до голосування за опозицію. Але при наявності в Україні багатопартійної системи і з огляду на відсутність аналізу існуючих партій, рішення цих респондентів видається іrrаціональним. Вибір на кшталт «бажання підтримати обраного президента» може вважатись раціональним, як таке, що орієнтовано на досягнення цілі і є практично обґрунтованим. Дійсно, кількісна перевага в парламенті членів пропрезидентської партії надає президенту можливість впливати на діяльність Верховної Ради.

Проведене пілотажне дослідження вказує на невідповідність оцінки свого рішення як раціонального із об'єктивними показниками його прийняття (мотивованість вибору, часові затрати на його прийняття, когнітивне пояснення суб'єктивної оцінки власного вибору) як іrrаціонального. Таким чином, принаймі, 43 із 78 рішень (55,13%) виявилися іrrаціональними. Втім, 27 респондентів, а це 62,79% від кількості іrrаціональних рішень (43 осіб), оцінюють його як обдумане і зважене. Можемо припустити, що акт здійснення власного вибору на рівні президентських виборів, апріорі, не може бути ситуативним і непродуманим і саме тому трактується респондентами як такий, що має бути свідомим і продуманим.

Зроблений у процесі пілотажного дослідження висновок підтверджує значущість у житті респондентів соціально-схвалених настановлень, які у політично-значущих ситуаціях займають домінуючі позиції і створюють перевагу у перебігу рефлексивних процесів самоусвідомлення власної поведінки. Виявлені настановлення, що «важливий вибір має бути усвідомленим та обдуманим» виявилися такими, що ствердили вибір респондента під час голосування як раціональний. На нашу думку, подальше дослідження у цій сфері можна розглядати перспективними.

Література.

- Гусєва Н.Т. Поняття іrrаціональності у наукових розвідках. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імні Г.С. Костюка НАПН України. Том VI: Психологія обдарованості. Випуск 16. Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім.. І. Франка. 2019. с. 294-303.
- Поліщук І.О. Електоральний процес: поняття та складові фактори. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Х : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2010. № 885: сер. «Питання політології», вип. 16. с. 132-137.
<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/2392> (дата звернення 29.01.2020)

PhD student in Institute of Social and Political Psychology, Ukraine,
annagrom@gmail.com

Intolerance of uncertainty and adverse life experience

Key words: intolerance to uncertainty, trauma psychology, childhood, adulthood.

There are three-time aspects of a human being life: past, present, and future. A person's uneasy relationship with his/her future is connected with unknowing of what and how something will happen. Extent, a measure of this unknowing and uncertainty is being grown last decades accordingly to the increase of complexity, ambiguity, unpredictability of the world. The necessity to develop an ability to withstand the state of uncertainty, necessity to tolerate ambiguity in the world which is being changed so quickly becomes more and more relevant and reflected in the appearance of the term "intolerance of uncertainty" (IU) [Freeston et al., 1994].

There is a big amount of research on the intolerance of uncertainty and its relationship with different psychological states, dispositions, and symptoms [Hillen et al., 2017]. At the same time, we have very few articles that are dedicated to the analysis of the correlation between IU level and adverse experience in childhood and adulthood. Is there a connection between attitude to uncertainty and traumatic experience? Does the higher level of IU enhance the development of negative trauma events consequences in adults? Does adverse experience affect in some way on attitude to uncertainty?

For preliminary research we used a pull of methods: Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance -1 by D. McLain (MSTAT-1), Intolerance of Uncertainty Scale (short version) N. Carleton (IUS-12), Adverse Childhood Experience Scale (ACE score), Beck Anxiety Inventory (BAI) and Beck Depression Inventory (BDI), posttraumatic stress disorder checklist for DSM-5 with criterion A (PCL-5), V.Boiko Emotion Barriers test (EBT), F. Zimbardo Time Perspective Inventory (ZTPI).

The sample consisted of 25 participants, the average age was 40 years, 21 women and 4 men. Previous researches showed no substantive sex-based differences on the IUS score, therefore sex was not considered as a covariate in the sample selection.

Correlational analysis by Spearman coefficient showed a predictable statistically significant association between intolerance of uncertainty (IUS-12), the severity of depressive symptoms (BDI) ($p=0,473$, $p<0,05$) and emotional barriers (EBT) ($p=0,476$, $p<0,05$). A direct correlation between IU and ACE score was not found. At the same time IU ($p=0,675$, $p<0,01$) and ACE score ($p=0,540$, $p<0,01$) has significant correlation with PTSD symptoms. Multiple Stimulus Types Ambiguity Tolerance -1 by D. McLain (MSTAT-1) showed a negative correlation ($p=-0,420$,

p<0,05) with PTSD symptoms. The ACE score has a negative correlation ($\rho=-0,632$, p<0,01) with time perspective “positive past” (ZTPI). Intolerance of uncertainty (IUS-12) correlates ($\rho=0,454$, p<0,05) with time perspective “negative past” (ZTPI).

Although analyses did not show a direct correlation between IU and ACE, from the data, we can see that participants with high scores of intolerance of uncertainty and adverse childhood experience tend to focus on the past and see it as something unpleasant.

Future research should more thoroughly examine the connection between IU and time perception and include additional qualitative investigation of intolerance of uncertainty and traumatic experience interrelation.

References:

- 1) Freeston, M., Rhéaume, J., Letarte, H., Dugas, M. J., & Ladouceur, R. (1994). Why do people worry? *Personality and Individual Differences*, 17, 791–802.
[https://doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)90048-5](https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)90048-5)
- 2) Hillen M., Gutheil C., Strout T., Smets E., Han P. (2017). Tolerance of uncertainty: Conceptual analysis, integrative model, and implication for healthcare. *Social Science & Medicine*, 180, 62-75. <http://dx.doi.org/10.1016/j.socscimed.2017.03.024>

Мирослав Федоренко

Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова

Київ, Україна,

mf16@ukr.net

Психодіагностика та корекція синдрому дефіциту уваги з гіперактивністю у молодших школярів

Ключові слова: психодіагностика, віковий розвиток, синдром дефіциту уваги.

Охорона психічного здоров'я дітей стає з кожним роком все більше актуальним питанням у зв'язку зі зростанням кількості нервово-психічних, фізичних захворювань і функціональних розладів, особливо на початку молодшого шкільного віку.

За даними Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я разом зі збільшенням кількості дітей з синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю (до 8 % від загальної кількості дітей) виникає необхідність ранньої діагностики даного синдрому, що дасть можливість своєчасно провести корекційну роботу, уникнути складних розладів поведінки та психопатій.

В країнах Європи та Америки дана проблема має соціальне значення. В багатьох країнах світу вона здобула загальнонаціональний статус. Проте, жаль, в Україні дітям даної категорії не приділяють належної уваги.

**Visiting Professor of Middle-Eastern
Europe
Research and training project entitled**

VI International research & training conference

**Public health – social,
educational and
psychological dimensions**

**13 – 15 FEBRUARY 2020
Lublin, Poland**

**The John Paul II Catholic University of Lublin
Department of Emotion and Motivation Psychology
Department of general psychology
In cooperation with
European institute of public health**

FUNDACJA
ROZWOJU
KUL

THE JOHN PAUL II
CATHOLIC
UNIVERSITY
OF LUBLIN

KUL
1918

CONFERENCE PROCEEDINGS

**VI International research & training conference
'Public health – social, educational and psychological dimensions'
13-15 February 2020. Lublin, Poland**

Advisor of conference - dr hab. Julia Gorbaniuk, prof. KUL.

Scientific & Programme Committee:

dr hab. Agata Błachnio, prof KUL

dr hab. Maria Chuchra, prof. KUL

prof. Halyna Bevz, NANP

dr hab. Tetyana Yablonska, prof. NUSz

dr hab. Ilona Roshkovska, prof. NUP

dr Vitalii Lunov, prof. RANH, Dr.H.C.